

LUẬT SƯ LÊ NGỌC LUÂN
LUẬT SƯ VÕ THỊ ANH LOAN
TIẾN SĨ PHẠM THỊ THÚY

**SỔ TAY XỬ LÝ KHI NGHI NGỜ
HOẶC PHÁT HIỆN TRẺ EM
BỊ XÂM HẠI TÌNH DỤC**

NHÀ XUẤT BẢN TỔNG HỢP
THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

**Nếu cần tư vấn pháp lý,
bạn có thể liên hệ:**

Luật sư Lê Ngọc Luân -
Luật sư Võ Thị Anh Loan

Hãng luật GOLD KEY

Điện thoại: 028.73068568
(giờ hành chính)

hoặc email:
goldkeylawfirm@gmail.com
(trong và ngoài giờ hành chính)
website: www.goldkeylawfirm.vn

**SỔ TAY XỬ LÝ KHI NGHI NGỜ
HOẶC PHÁT HIỆN TRẺ EM
BỊ XÂM HẠI TÌNH DỤC**

LUẬT SƯ LÊ NGỌC LUÂN
LUẬT SƯ VÕ THỊ ANH LOAN
TIẾN SĨ PHẠM THỊ THÚY

Chịu trách nhiệm xuất bản:
Giám đốc - Tổng Biên tập
ĐINH THỊ THANH THÚY
Biên tập: Nguyễn Thị Liên
Trình bày - Bìa: Đỗ Hiếu

NHÀ XUẤT BẢN TỔNG HỢP THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH
62 Nguyễn Thị Minh Khai, Q.1, TP.HCM
ĐT: (028) 38225340 - 38296764 - 38247225 - Fax: 84.28.38222726
Email: tonghop@nxbhcm.com.vn
Sách online: www.nxbhcm.com.vn / Ebook: www.sachweb.vn

XNĐKXB số: 942-2022/CXBIPH/01-86/THTPHCM
QĐXB số: 46/QĐ-THTPHCM-EBOOK2022 ngày 19/4/2022
ISBN: 978-604-335-828-5. Lưu chiếu năm 2022

ISBN: 978-604-335-828-5

SỔ TAY XỬ LÝ KHI NGHI NGỜ
HOẶC PHÁT HIỆN TRẺ EM
BỊ XÂM HẠI TÌNH DỤC

LUẬT SƯ LÊ NGỌC LUÂN
LUẬT SƯ VÕ THỊ ANH LOAN
TIẾN SĨ PHẠM THỊ THÚY

SỔ TAY XỬ LÝ KHI NGHI NGỜ
HOẶC PHÁT HIỆN TRẺ EM
BỊ XÂM HẠI TÌNH DỤC

NHÀ XUẤT BẢN TỔNG HỢP
THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

MỤC LỤC

	Trang
LỜI ĐẦU	11
SƠ ĐỒ CẨM NANG.....	12
THƯ NGỎ.....	13
A. ĐỊNH NGHĨA CÁC HÀNH VI XÂM HẠI TÌNH DỤC VÀ CÁCH XÁC ĐỊNH DẤU HIỆU	
I. Các hành vi được xem là xâm hại tình dục trẻ em	
1. Trẻ em là ai?	16
2. Các hành vi xâm hại tình dục được định nghĩa thế nào?	16
II. Một số dấu hiệu khi trẻ bị xâm hại tình dục	
3. Trẻ bị xâm hại có thể có các dấu hiệu sinh lý nào?.....	19
4. Trẻ bị xâm hại có thể có các dấu hiệu tâm lý nào?.....	19

B. QUÁ TRÌNH ĐƯA VỤ VIỆC XÂM HẠI TÌNH DỤC TRẺ EM RA PHÁP LUẬT

I. Những điều cần biết khi gia đình cân nhắc đưa vụ việc ra pháp luật

5. Có nên im lặng, thỏa hiệp với kẻ xâm hại tình dục trẻ em?21
6. Pháp luật Hình sự quy định hình phạt của hành vi xâm hại tình dục trẻ em như thế nào?22
7. Có nên nhờ luật sư đồng hành cùng gia đình tố giác kẻ xâm hại tình dục trẻ em?.....23

II. Thu thập và giao nộp chứng cứ

8. Chứng cứ là gì?.....25
9. Tại sao phải thu thập chứng cứ?26
10. Thời điểm thu thập chứng cứ?26
11. Cách thức thu thập chứng cứ?28
12. Hỏi trẻ như thế nào để xác định nghi can xâm hại tình dục trẻ?.....29
13. Có nên tiếp cận kẻ xâm hại tình dục trẻ em không?30

14. Những việc cần làm khi thu thập chứng cứ?...31
15. Cách giao nộp chứng cứ cho cơ quan công an?.....32

III. Các bước tố cáo hành vi xâm hại tình dục trẻ em

16. Làm thế nào để tố cáo hành vi xâm hại tình dục trẻ em?.....34
17. Tố cáo kẻ xâm hại trẻ em ở đâu?35
18. Các bước thực hiện việc tố cáo?35
19. Làm gì khi cơ quan công an không tuân thủ đúng các quy định pháp luật?.....36
20. Nếu khi tố cáo mà bị kẻ xâm hại hoặc người khác đe dọa phải làm gì?.....37
21. Có nên ghi âm, ghi hình khi làm việc với công an?.....37
22. Công an lấy lời khai của trẻ ở đâu và lúc nào?.....37
23. Nhận dạng kẻ xâm hại như thế nào?38
24. Bao lâu thì có kết quả giải quyết tố cáo từ công an?.....38

IV. Giám định pháp y tình dục

25. Giám định pháp y tình dục là gì?40
26. Khi nào cần đưa trẻ đi giám định pháp y? 40
27. Chi phí giám định pháp y?.....40
28. Giám định pháp y tình dục như thế nào?41
29. Nếu cơ quan công an không đưa trẻ đi giám định pháp y thì cha mẹ hoặc người giám hộ của nạn nhân cần làm gì?42
30. Trong trường hợp không giám định được hay quá thời gian giám định thì có ảnh hưởng như thế nào?.....43

C. BẢO VỆ VÀ CHĂM SÓC TINH THẦN, SỨC KHỎE CỦA TRẺ

I. Những lưu ý trong quá trình đưa trẻ giám định pháp y và tiếp xúc báo chí

31. Những lưu ý khi cha mẹ và người thân đưa trẻ đi giám định pháp y?45
32. Tiến hành khám sức khỏe cho trẻ như thế nào?46

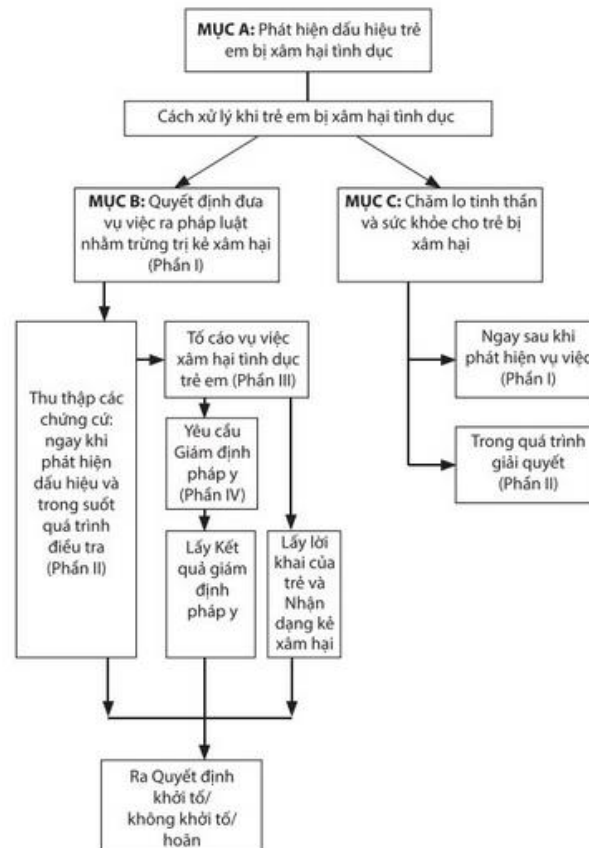
33. Bảo vệ tâm lý trẻ khi tiếp xúc với các cơ quan báo chí thế nào?	46
II. Các biện pháp chăm sóc và trấn an trẻ	
34. Tại sao và làm gì để kiểm soát tâm lý của chính cha mẹ và những người thân?	48
35. Chăm sóc và trấn an tinh thần trẻ như thế nào?	50
36. Đối với trẻ đã có khả năng nhận biết, các em có thể tự làm gì?	53
Phụ lục	57

LỜI ĐẦU

Đối tượng: Người dân với mức hiểu biết thông thường, không nắm nhiều, nắm rất ít hoặc gần như không biết các thuật ngữ pháp luật.

Mục đích: Chia sẻ cách nhận biết trẻ em có dấu hiệu bị xâm hại tình dục và phương thức bảo vệ, chăm sóc trẻ.

Sơ đồ cẩm nang

THƯ NGỎ

Thưa cùng bạn đọc,

Báo cáo của Quốc hội giai đoạn 01/01/2015 đến 30/6/2019 cho biết trung bình cứ 4 giờ đồng hồ có một trẻ em bị xâm hại tình dục trên đất nước Việt Nam. Thực tế đau lòng này là lý do then chốt thúc đẩy sự ra đời cuốn *Sổ tay xử lý khi nghi ngờ hoặc phát hiện trẻ em bị xâm hại tình dục*.

Phần 1 của tập sách do hai luật sư Lê Ngọc Luân, Võ Thị Anh Loan (đến từ hãng luật GOLD KEY) chấp bút. Bằng kinh nghiệm đấu tranh thành công một số vụ án xâm hại tình dục trẻ em, nhóm tác giả tin rằng hoạt động điều tra sẽ hiệu quả hơn nếu như gia đình nạn nhân được trang bị những hiểu biết cơ bản về quy trình tố tụng, chủ động thu thập, tìm kiếm chứng cứ, bảo vệ hiện trường, kịp thời cung cấp thông tin hữu ích cho cơ quan điều tra theo quy định pháp luật. Vì vậy, về nội dung, nhóm tác giả tuyệt đối chỉ sử dụng những văn bản quy phạm pháp luật

còn hiệu lực, do Nhà nước Việt Nam ban hành. Về hình thức, nội dung sổ tay được thể hiện bằng văn phong mộc mạc với mong muốn người đọc dễ tiếp thu, vận dụng những công cụ pháp lý ngay khi nghi ngờ, phát hiện con em mình bị xâm hại tình dục. Phần 2 của tập sách do Tiến sĩ Phạm Thị Thúy thực hiện. Chuyên gia tâm lý trị liệu gợi ý cơ bản cách thức chăm sóc nạn nhân, nâng đỡ các em vượt qua biến cố.

Bên cạnh ý nghĩa trang bị công cụ pháp lý cho người dân, những người thực hiện cũng kỳ vọng sổ tay trở thành tài liệu tham khảo thiết thực đối với những tổ chức, cá nhân hoạt động vì cộng đồng.

Là một sáng kiến phi lợi nhuận trên nền tảng minh bạch thông tin, sổ tay tặng miễn phí đến những tổ chức, cá nhân có nhu cầu. Nhưng do nguồn lực hữu hạn, bản điện tử của tài liệu này cũng sẽ được công bố đồng thời với bản in sau khi được sự cho phép của cơ quan nhà nước có thẩm quyền.

Dù đã hết sức thận trọng trong quá trình thực hiện nhưng tài liệu này khó tránh khỏi ít nhiều thiếu sót. Những ý kiến đóng góp xin gửi về email: yeutreem2020@gmail.com. Nhóm tác giả sẽ nghiêm túc tiếp thu, điều chỉnh cần thiết trong lần xuất bản kế tiếp.

Lời cuối, những người thực hiện muốn cảm ơn PGS.TS Phạm Duy Nghĩa (Trường Chính sách công và Quản lý Fulbright), Thạc sĩ Lưu Đức Quang (Trường Đại học Kinh tế - Luật Thành phố Hồ Chí Minh) đã có những góp ý quý báu về nội dung, và những thân hữu lặng lẽ ủng hộ, động viên trong suốt quá trình thực hiện ấn phẩm này.

A. ĐỊNH NGHĨA CÁC HÀNH VI XÂM HẠI TÌNH DỤC VÀ CÁCH XÁC ĐỊNH DẤU HIỆU

I. Các hành vi được xem là xâm hại tình dục trẻ em

1. Trẻ em là ai?

Là những người dưới 16 tuổi.

2. Các hành vi xâm hại tình dục được định nghĩa thế nào?

- Hiếp dâm là gì?

Dùng hoặc đe dọa dùng sức mạnh thể chất (có hoặc không có công cụ, phương tiện) tác động đến thân thể người khác làm người này không thể, không dám kháng cự (ví dụ như đánh người ngất đi hoặc trói họ lại...) hoặc lợi dụng tình trạng không thể tự bảo vệ được của nạn nhân hoặc thủ đoạn khác giao cấu hoặc thực hiện hành vi quan hệ tình dục khác với người từ đủ 13 tuổi đến dưới 16 tuổi trái với ý muốn của họ.

Giao cấu hoặc thực hiện hành vi quan hệ tình dục khác với người dưới 13 tuổi. Ví dụ: Đưa bộ phận sinh dục nam xâm nhập vào miệng, hậu môn của người khác; dùng bộ phận khác trên cơ thể (như ngón tay, ngón chân, lưỡi...), dụng cụ tình dục xâm nhập vào bộ phận sinh dục nữ, hậu môn của người khác với bất kỳ mức độ xâm nhập nào.

- Cường dâm là gì?

Dùng mọi thủ đoạn khiến người lệ thuộc mình hoặc người đang ở trong tình trạng quần bách phải miễn cưỡng giao cấu hoặc miễn cưỡng thực hiện hành vi quan hệ tình dục khác.

- Giao cấu là gì?

Giao cấu là hành động chỉ cần có sự cọ sát trực tiếp dương vật vào bộ phận sinh dục của người phụ nữ (bộ phận từ môi lớn trở vào) với ý thức ẩn vào trong, không kể sự xâm nhập của dương vật là sâu hay cạn, không kể có xuất tinh hay không.

- Dâm ô là gì?

Là hành vi của người phạm tội (cùng giới hoặc khác giới), như sờ, bóp... vào những bộ

phận kích thích tình dục của trẻ em hoặc buộc trẻ em phải có hành vi như sờ, bóp... vào những bộ phận kích thích tình dục của người đó hoặc của người khác nhưng không nhằm quan hệ tình dục.

- Khiêu dâm là gì?

Là hành vi dùng cử chỉ, hành động, hình ảnh, phim ảnh, âm thanh, gây kích thích ham muốn tình dục.

Tóm tắt:

Hành vi xâm hại tình dục trẻ em là việc một hay nhiều người dùng vũ lực, đe dọa dùng vũ lực, ép buộc, cưỡng bức, hứa hẹn các lợi ích vật chất để lôi kéo, dụ dỗ, người dưới 16 tuổi tham gia vào các hành vi liên quan đến tình dục. Bao gồm:

- hiếp dâm, cưỡng dâm, giao cấu, dâm ô với người dưới 16 tuổi,
- sử dụng người dưới 16 tuổi vào mục đích mại dâm, khiêu dâm dưới bất kỳ hình thức nào,
- xâm hại tình dục được thực hiện kể cả do đồng thuận với người dưới 13 tuổi.

II. Một số dấu hiệu khi trẻ bị xâm hại tình dục

Ngoài những hành vi hiếp dâm, cưỡng dâm, giao cấu có để lại tác động lên cơ thể trẻ, sẽ có một số hành vi lạm dụng tình dục trẻ em khác ở cấp độ khó nhận biết hơn mà chúng ta vẫn phải khẳng định đây là những hành vi vi phạm pháp luật. Những hành vi này có thể sẽ không để lại các dấu hiệu dễ nhận biết lên trẻ ngay tức thì, do đó phụ huynh cần quan sát kỹ để nhận diện.

3. Trẻ bị xâm hại có thể có các dấu hiệu sinh lý nào?

- Trẻ kêu đau, rát âm hộ.
- Trẻ bị chảy máu, nổi mẩn hay mưng mủ ở âm hộ.
- Sốt, kết hợp với hay giật mình.

4. Trẻ bị xâm hại có thể có các dấu hiệu tâm lý nào?

Các dấu hiệu tâm lý sau đây có thể không phải hoàn toàn do xâm hại tình dục gây ra.

Tuy nhiên, nếu phát hiện trẻ có những dấu hiệu này, cha mẹ cần để ý đến những hành vi của những người xung quanh nhiều hơn với con mình:

- Trẻ có dấu hiệu hoảng sợ khi thấy một người nhất định.
- Ngược lại, nếu trẻ bị lạm dụng bởi người thân quen, hiểu rõ và biết nắm bắt tâm lý trẻ, có thể trẻ hay theo người đó khi được rủ đi chơi riêng.
- Trẻ buột miệng kể một số chi tiết đáng nghi ngại như: “Chú/bác... hay qua tắm giờ ngủ trưa”, “Lúc ba chưa về, chú/bác... chui vô phòng nằm với con”, v.v...

Những dấu hiệu nêu trên đây cho thấy trẻ có khả năng đã bị xâm hại tình dục. Tuy nhiên, để khẳng định chính xác thì gia đình phải thực hiện các bước nêu ra ở mục B dưới đây.

B. QUÁ TRÌNH ĐƯA VỤ VIỆC XÂM HẠI TÌNH DỤC TRẺ EM RA PHÁP LUẬT

I. Những điều cần biết khi gia đình cân nhắc đưa vụ việc ra pháp luật

5. Có nên im lặng, thỏa hiệp với kẻ xâm hại tình dục trẻ em?

Câu trả lời là “KHÔNG GIỮ IM LẶNG VÀ KHÔNG THỎA HIỆP”. Việc đưa những kẻ có hành vi xâm hại tình dục trẻ em ra trước pháp luật không chỉ đòi công bằng chính đáng cho nạn nhân và gia đình, mà còn khiến tội phạm ấu dâm phải chùn tay khi có ý đồ tiếp tục thực hiện hành vi xâm hại tình dục, gián tiếp bảo vệ những trẻ em khác được an toàn hơn.

Do mức độ nghiêm trọng đối với xã hội nên dù gia đình nạn nhân thỏa hiệp, rút đơn tố cáo thì tội phạm xâm hại tình dục trẻ em vẫn bị pháp luật trừng trị.

6. Pháp luật Hình sự quy định hình phạt của hành vi xâm hại tình dục trẻ em như thế nào?

- Theo Điều 142, kẻ hiếp dâm trẻ em sẽ bị phạt tù thấp nhất là 7 năm tù, tù chung thân và cao nhất là tử hình (tùy thuộc vào từng trường hợp như hậu quả gây ra cho nạn nhân hoặc tính chất, yếu tố cụ thể của vụ án).
- Theo Điều 144, kẻ cưỡng dâm trẻ em (đủ 13 tuổi đến dưới 16 tuổi) sẽ bị phạt tù thấp nhất là 5 năm tù và cao nhất là tù chung thân (tùy thuộc vào từng trường hợp như hậu quả gây ra cho nạn nhân hoặc tính chất, yếu tố cụ thể của vụ án).
- Theo Điều 145, kẻ giao cấu hoặc thực hiện hành vi quan hệ tình dục khác với trẻ em (đủ 13 tuổi đến dưới 16 tuổi) sẽ bị phạt tù thấp nhất là 1 năm tù và cao nhất là 15 năm tù (tùy thuộc vào từng trường hợp như hậu quả gây ra cho nạn nhân hoặc tính chất, yếu tố cụ thể của vụ án).

- Theo Điều 146, kẻ dâm ô với trẻ em sẽ bị phạt tù thấp nhất là 6 tháng tù, cao nhất là 12 năm tù (tùy thuộc vào từng trường hợp như hậu quả gây ra cho nạn nhân hoặc tính chất, yếu tố cụ thể của vụ án).
- Theo Điều 147, kẻ sử dụng trẻ em vào mục đích khiêu dâm sẽ bị phạt tù thấp nhất là 6 tháng tù, cao nhất là 12 năm tù (tùy thuộc vào từng trường hợp như hậu quả gây ra cho nạn nhân hoặc tính chất, yếu tố cụ thể của vụ án).

Ngoài các hình phạt trên, kẻ thực hiện hành vi phạm tội còn bị cấm đảm nhiệm chức vụ, cấm hành nghề hoặc làm công việc nhất định từ 01 năm đến 05 năm.

7. Có nên nhờ luật sư đồng hành cùng gia đình tố giác kẻ xâm hại tình dục trẻ em?

Sự đồng hành của luật sư là vô cùng cần thiết. Luật sư là người có am hiểu về luật pháp nói chung và pháp luật về bảo vệ trẻ em nói riêng. Luật sư cũng có những kỹ năng trong việc thu

thập chứng cứ pháp lý cũng như làm việc, phối hợp với cơ quan có thẩm quyền. Đồng thời luật sư còn có quyền đại diện người bị hại trong những trường hợp như nêu trên.

Gia đình nên nhờ luật sư ngay khi nghi con mình bị xâm hại vì sự việc càng để lâu càng khó thu thập chứng cứ và khó để xác minh. Luật sư sẽ hướng dẫn cách tiếp cận và xác minh vụ việc ban đầu trước.

Gia đình không nên lo lắng, ngần ngại về chi phí thuê luật sư. Việc bảo vệ trẻ em là nghĩa vụ của toàn xã hội, đã được pháp luật quy định. Hầu hết luật sư không lấy phí hoặc chỉ lấy mức phí tối thiểu trong các trường hợp bảo vệ quyền lợi trẻ em trong các vụ việc liên quan đến xâm hại tình dục trẻ em, chủ yếu phục vụ cho chi phí đi lại.

Ngoài các văn phòng luật sư, gia đình nạn nhân có thể nhận được trợ giúp miễn phí từ trung tâm trợ giúp pháp lý của các Hội Luật gia, Sở Tư pháp, Hội phụ nữ, Hội bảo vệ trẻ em tại các địa phương.

Tóm tắt các điểm gia đình có trẻ bị xâm hại cần biết:

- Không nên im lặng, thỏa hiệp với kẻ xâm hại tình dục trẻ em.
- Pháp luật quy định các hành vi xâm hại tình dục trẻ em thuộc khung hình sự. Dù gia đình nạn nhân rút đơn tố cáo thì tội phạm vẫn sẽ bị pháp luật trừng trị.
- Gia đình trẻ có thể được trợ giúp miễn phí từ trung tâm trợ giúp pháp lý của các Hội Luật gia, Sở Tư pháp, Hội phụ nữ, Hội bảo vệ trẻ em tại địa phương.
- Sự đồng hành của luật sư là cần thiết và chi phí không đáng kể.
- **Một số trường hợp đặc biệt nếu không tố cáo kẻ xâm hại tình dục trẻ em thì có thể bị xử lý hành vi che giấu tội phạm hoặc không tố giác tội phạm.**

II. Thu thập và giao nộp chứng cứ

8. Chứng cứ là gì?

Chứng cứ hiểu một cách đơn giản là những gì có thật và được thu thập theo trình tự quy định

của pháp luật để làm căn cứ xác định việc trẻ em bị xâm hại tình dục. Việc thu thập chứng cứ có thể được thực hiện bởi: người thân của nạn nhân, luật sư, các cơ quan bảo vệ trẻ em, công an...

Ví dụ: video clip trong thang máy quay lại cảnh trẻ em bị xâm hại tình dục. Tin nhắn có tính gạ gẫm của kẻ gây hại trước thời điểm/trong giai đoạn trẻ bị xâm hại, lời kể của trẻ, lời kể của những người biết sự việc, nhật ký của trẻ...

9. Tại sao phải thu thập chứng cứ?

- Để cung cấp cho công an làm bằng chứng chứng minh trẻ bị xâm hại tình dục.
- Để cung cấp cho cơ quan, tổ chức khác để bảo vệ trẻ em.

Mục đích cuối cùng là đưa kẻ có hành vi xâm hại tình dục trẻ em ra pháp luật.

10. Thời điểm thu thập chứng cứ?

Ngay sau khi phát hiện dấu hiệu trẻ bị xâm hại tình dục, gia đình cần lập tức tiến hành thu

thập càng nhiều chứng cứ càng tốt nhằm phục vụ quá trình đưa vụ việc ra pháp luật. Lưu ý rằng nhiều chứng cứ quan trọng dễ bị mất dấu hoặc mất dần giá trị nếu không được thu thập kịp thời.

Ngoài ra, việc thu thập chứng cứ có thể kéo dài trong suốt quá trình các cơ quan thụ lý vụ việc. Một số chứng cứ có thể ban đầu chưa xuất hiện, và cần thêm thời gian thu thập như: ghi âm kẻ bị tình nghi, kiểm tra băng ghi hình ở các khu vực kẻ tình nghi có đưa trẻ đi qua...

Dù rất phần nộ khi phát hiện nghi vấn trẻ bị xâm hại, gia đình cần giữ bình tĩnh, tránh bứt dây động rừng. Không nên lập tức đến đối chất, buộc tội kẻ bị tình nghi trước khi được sự tư vấn, hướng dẫn bởi các cơ quan chức năng có thẩm quyền hay người am hiểu pháp luật. Vì trong giai đoạn này, cơ quan chức năng chưa có thẩm quyền để thực hiện các biện pháp, nghiệp vụ giữ nguyên hiện trạng của vụ việc phục vụ điều tra sau này. Bản thân đối tượng nếu đã thực hiện hành vi sẽ có sự đề phòng và cảnh giác, tìm cách xóa bỏ các chứng cứ của vụ việc, gây khó khăn cho quá trình thu thập chứng cứ.

11. Cách thức thu thập chứng cứ?

Lập tức thu, giữ nguyên hiện trạng các đồ vật liên quan trong thời gian sự việc đã xảy ra như: áo, quần, tã... Đồng thời cần tránh việc tiếp xúc trực tiếp với các đồ vật này. Nên sử dụng bao tay, bịch nylon để cách ly, tạo thuận lợi cho hoạt động giám định pháp y, mang đến kết quả chính xác.

Thu thập các chứng cứ có thể thấy được, nghe được từ khu vực xảy ra sự việc: camera, ghi âm...

Gia đình không nên tắm rửa cho trẻ trong vòng 72 giờ. Khẩn trương tố cáo đến công an và yêu cầu cơ quan này đưa trẻ đi giám định.

Để thu thập thêm thông tin, gia đình nên kín đáo ghi hình, ghi âm lại cuộc trò chuyện với trẻ theo nội dung hướng dẫn dưới đây.

Trong trường hợp không thể tự mình thu thập chứng cứ, gia đình có thể nhờ sự trợ giúp của cơ quan chức năng sau khi trình báo vụ việc.

12. Hỏi trẻ như thế nào để xác định nghi can xâm hại tình dục trẻ?

Trong một số trường hợp, vì trẻ còn nhỏ nên không xác định được đúng tên tuổi của đối tượng, gia đình nên khai thác nhân dạng của đối tượng trong trí nhớ của bé nhằm khoanh vùng đối tượng. Tuy nhiên cần nhẹ nhàng và tinh ý, không thể hiện thái độ phẫn nộ hay thiếu kiên nhẫn trước mặt trẻ.

Gia đình cũng không nên đề cập trực tiếp đến các hành vi mà nên dùng những từ thay thế vì trí nhớ của trẻ trong thời gian này rất dễ bị ảnh hưởng do hoảng loạn. Đặc biệt, gia đình cần hỏi trẻ ngay sau khi phát hiện.

Từ ngữ và cách hỏi mà chúng tôi khuyến nghị nên sử dụng:

“Ai làm con đau?”

“Con đau ở đâu?”

“Ba mẹ có biết người đó không?”

“Người đó có hay đến nhà mình chơi không?”

“Người đó trông như thế nào, giống ai?”

“Người đó làm con đau lúc nào, dắt con đi chỗ nào?”

“Người đó làm vậy với con nhiều lần không?”

13. Có nên tiếp cận kẻ xâm hại tình dục trẻ em không?

Câu trả lời là nên, tuy nhiên không phải để đối chất mà để thu thập thêm chứng cứ.

Gia đình trẻ cần phải bình tĩnh và chuẩn bị trước khi tiếp cận nghi can. Đặc biệt không để kẻ tình nghi phát hiện, nghi ngờ.

Cụ thể, gia đình cần:

- Chuẩn bị máy ghi âm, ghi hình khi tiếp cận, nhưng không để kẻ tình nghi, gia đình kẻ tình nghi phát hiện.
- Nắm bắt thói quen sinh hoạt của kẻ tình nghi.
- Âm thầm theo dõi những khu vực có trẻ em thường hay chơi.

14. Những việc cần làm khi thu thập chứng cứ?

4 CẦN

- CẦN thu thập chứng cứ nhanh chóng (ngay khi phát hiện dấu hiệu trẻ bị xâm hại).
- CẦN cung cấp hết những chứng cứ cho cơ quan có thẩm quyền (ví dụ: công an...) ngay sau thời điểm phát hiện sự việc trẻ bị xâm hại tình dục. Nếu chứng cứ là hình ảnh, clip, file ghi âm... gia đình cần lưu giữ thành nhiều bản nhằm mục đích sử dụng trong quá trình công an giải quyết vụ việc.
- CẦN trang bị an toàn khi thu thập chứng cứ. Ví dụ: sử dụng găng tay, túi nylon để đựng vật chứng như áo quần, tã lót,...
- CẦN giữ nguyên tình trạng của chứng cứ. Ví dụ: không giặt giũ áo quần, tã, tã...

5 KHÔNG

- KHÔNG mạnh động, thực hiện hành vi trả thù kẻ tình nghi.

- KHÔNG dùng tay tiếp xúc trực tiếp với chứng cứ: tã, quần, áo...
- KHÔNG cung cấp chứng cứ cho những cá nhân, tổ chức không đáng tin.
- KHÔNG cung cấp chứng cứ cho cơ quan có thẩm quyền (công an...) khi không có biên bản giao nhận chứng cứ.
- KHÔNG cắt xén các đoạn clip, ghi âm, ghi hình về việc xâm hại tình dục của trẻ em.

15. Cách giao nộp chứng cứ cho cơ quan công an?

- Gia đình có thể tự nộp hoặc nhờ luật sư giao nộp cho cơ quan công an.
- Yêu cầu cơ quan công an lập Biên bản giao nộp chứng cứ trong đó thể hiện: ngày, tháng, năm giao nộp; ai giao nộp; ai tiếp nhận; giao nộp những chứng cứ gì.
- Yêu cầu công an cung cấp một bản sao Biên bản giao nộp chứng cứ để lưu giữ.

Lưu ý:

- Ngay khi nộp đơn tố cáo thì có thể giao nộp chứng cứ.
- Sau khi nộp đơn tố cáo, nếu thu thập thêm được bất kỳ chứng cứ nào thì cũng giao nộp cho công an.

Tóm tắt các lưu ý thu thập và giao nộp chứng cứ:

- Khi phát hiện dấu hiệu trẻ bị xâm hại tình dục, cần thu thập chứng cứ nhanh chóng và càng nhiều chứng cứ càng tốt.
- Yêu cầu cơ quan công an lập Biên bản giao nộp khi giao chứng cứ.
- Không thực hiện hành vi trả thù kẻ tình nghi. Cần bình tĩnh và chuẩn bị trước khi tiếp cận để thu thập thêm chứng cứ.
- **Giữ bình tĩnh, không la mắng khiến trẻ bị hoảng loạn dẫn đến thông tin không chính xác. Phải xoa dịu và nhẹ nhàng trên tinh thần như đang trò chuyện để trẻ kể lại sự việc.**

III. Các bước tố cáo hành vi xâm hại tình dục trẻ em

16. Làm thế nào để tố cáo hành vi xâm hại tình dục trẻ em?

Ngoài cha mẹ, người thân, người giám hộ của nạn nhân, mọi cá nhân, cơ quan, tổ chức đều có quyền và nghĩa vụ tố cáo ra công an về hành vi có dấu hiệu xâm hại tình dục trẻ em.

Việc tố cáo có thể thực hiện bằng cách đến trực tiếp trình bày tại cơ quan nhà nước có thẩm quyền (sẽ được nêu ở câu 22), hoặc gửi văn bản qua đường bưu điện, hoặc đến nộp tại cơ quan nhà nước có thẩm quyền.

Lưu ý: Nếu có thể xác định được đối tượng thực hiện hành vi xâm hại, gia đình, người tố cáo nên báo ngay cho công an để khoanh vùng điều tra, xác minh. Khi nghi ngờ trẻ bị xâm hại mà chưa xác định được kẻ xâm hại thì gia đình nên trình báo cho công an ngay, không cần phải đợi đến khi xác định được kẻ xâm hại mới tố cáo.

17. Tố cáo kẻ xâm hại trẻ em ở đâu?

Ưu tiên tố cáo tại cơ quan công an gần nhất, gồm cơ quan công an trên địa bàn xảy ra hành vi xâm hại tình dục, cơ quan công an nơi nghỉ cư trú, cơ quan công an nơi nghỉ cư trú làm việc gồm: Cơ quan cảnh sát điều tra tội phạm và trật tự xã hội, công an xã, phường, thị trấn; Đồn Công an, Trạm Công an, Đội An ninh ở công an cấp huyện. Kế đến là Viện kiểm sát nhân dân cấp huyện, Tòa án nhân dân cấp huyện, cơ quan báo chí.

18. Các bước thực hiện việc tố cáo?

Bước 1: Gia đình đến trình bày chi tiết về vụ việc trẻ bị xâm hại. Gia đình có thể nộp Đơn tố cáo theo mẫu đính kèm [mẫu trong phụ lục].

Lưu ý: Khi công an yêu cầu trình bày sự việc thì phải nêu chi tiết, rõ ràng. Nếu công an lấy lời khai của trẻ thì cha, mẹ phải có mặt chứng kiến. Không để trẻ một mình trình bày với công an.

Bước 2: Cơ quan tiếp nhận lập Biên bản tiếp nhận việc tố cáo.

Bước 3: Đề nghị cơ quan công an đưa trẻ đi giám định pháp y tình dục.

Bước 4: Cung cấp các tài liệu, chứng cứ liên quan cho công an và lập Biên bản giao nhận.

19. Làm gì khi cơ quan công an không tuân thủ đúng các quy định pháp luật?

Khi công an không tuân thủ đúng các quy định pháp luật (ví dụ: từ chối tiếp nhận đơn tố cáo, có thái độ hăm dọa, không tiếp nhận chứng cứ, dụ dỗ, gợi ý việc thỏa thuận với kẻ xâm hại...), cha mẹ, người giám hộ của trẻ cần khiếu nại, tố cáo về những hành vi trái pháp luật của cơ quan công an. Đồng thời gia đình có thể kêu cứu đến các cơ quan báo chí, cơ quan bảo vệ quyền lợi trẻ em tại địa phương như Hội Bảo vệ trẻ em, Hội phụ nữ.

20. Nếu khi tố cáo mà bị kẻ xâm hại hoặc người khác đe dọa phải làm gì?

Gia đình cần thu âm, quay phim... và báo ngay cho cơ quan công an tại địa phương để được bảo vệ.

21. Có nên ghi âm, ghi hình khi làm việc với công an?

Gia đình trẻ bị hại có quyền ghi âm các buổi làm việc với công an nhưng cần thông báo trước cho công an biết.

22. Công an lấy lời khai của trẻ ở đâu và lúc nào?

Việc lấy lời khai của trẻ đặc biệt quan trọng, vì lời khai của trẻ không chỉ là nguồn chứng cứ giải quyết mà cách thức lấy lời khai có thể ảnh hưởng rất lớn đến tâm lý của trẻ.

Việc lấy lời khai của trẻ sẽ được thực hiện tại nơi học tập, lao động và sinh hoạt của trẻ. Đặc biệt, trường hợp lấy lời khai của trẻ bị xâm hại

tình dục, bị bạo hành hoặc bị mua bán thì phải ưu tiên địa điểm lấy lời khai tại nơi ở của trẻ (nhà, cơ sở chăm sóc,...) với sự có mặt của cha mẹ hoặc người giám hộ của trẻ.

23. Nhận dạng kẻ xâm hại như thế nào?

Trong một số trường hợp, công an sẽ cho trẻ nhận dạng trực tiếp và hình ảnh kẻ xâm hại tình dục.

24. Bao lâu thì có kết quả giải quyết tố cáo từ công an?

Thông thường đối với những vụ việc không phức tạp, ít nghiêm trọng thì trong thời hạn 20 ngày kể từ ngày nhận được thông tin tố cáo, cơ quan điều tra, cơ quan được giao nhiệm vụ tiến hành một số hoạt động điều tra phải kiểm tra, xác minh và ra một trong các quyết định:

- a) Quyết định khởi tố vụ án hình sự.
- b) Quyết định không khởi tố vụ án hình sự.

c) Quyết định tạm đình chỉ việc giải quyết tố giác, tin báo về tội phạm, kiến nghị khởi tố bị can.

Nếu vụ việc có nhiều tình tiết phức tạp hoặc phải kiểm tra, xác minh tại nhiều địa điểm thì thời hạn giải quyết tố giác, tin báo, kiến nghị khởi tố có thể kéo dài nhưng không quá 02 tháng. Trường hợp chưa thể kết thúc việc kiểm tra, xác minh trong thời hạn quy định tại khoản này thì kéo dài thêm không quá 02 tháng.

Như vậy, tổng thời gian giải quyết đơn tố cáo không quá 04 tháng.

Tóm tắt các lưu ý khi thực hiện tố cáo:

- Ưu tiên tố cáo tại cơ quan công an gần nhất (tức địa bàn xảy ra hành vi).
- Khi tố cáo, cần có Biên bản tiếp nhận việc tố cáo và lập Biên bản giao nhận chứng cứ với công an. Đồng thời, đề nghị cơ quan công an đưa trẻ đi giám định pháp y tình dục.
- Thu âm, quay phim... đối tượng hăm dọa và báo ngay cho cơ quan công an.

IV. Giám định pháp y tình dục

25. Giám định pháp y tình dục là gì?

Là quá trình cơ quan chuyên môn sử dụng kiến thức, phương tiện, phương pháp khoa học, kỹ thuật, nghiệp vụ để kết luận việc có hay không tổn thương tình dục, nguyên nhân hình thành những tổn thương và xác định chứng cứ.

26. Khi nào cần đưa trẻ đi giám định pháp y?

Khi trình báo công an thì gia đình cần yêu cầu cho trẻ đi giám định pháp y. Đây là trách nhiệm công an phải làm để bảo vệ trẻ em. Sau khi giám định xong, nếu trẻ có biểu hiện tâm lý và sức khỏe không ổn định thì nên đưa trẻ đến bệnh viện để khám và chữa bệnh.

27. Chi phí giám định pháp y?

Cơ quan công an có trách nhiệm chi trả chi phí giám định.

28. Giám định pháp y tình dục như thế nào?

Quy trình giám định xâm hại tình dục được thực hiện theo các bước sau:

- Tiếp nhận trưng cầu/yêu cầu, hồ sơ, đối tượng giám định.
- Phân công cán bộ chuyên môn.
- Làm việc với cán bộ cơ quan trưng cầu.
- Tiếp xúc người được giám định, gia đình, người giám hộ.
- Khám tổng quát.
- Khám bộ phận sinh dục.
- Khám hậu môn, trực tràng.
- Khám miệng, hầu họng.
- Khám các bộ phận khác trên cơ thể.
- Khám chuyên khoa và các xét nghiệm cần thiết.
- Nghiên cứu vật chứng hoặc thực nghiệm (nếu có).

- Bàn giao đối tượng giám định.
- Tổng hợp, đánh giá kết quả giám định.
- Trả kết quả giám định.
- Lưu kết quả giám định.

29. Nếu cơ quan công an không đưa trẻ đi giám định pháp y thì cha mẹ hoặc người giám hộ của nạn nhân cần làm gì?

Hầu hết các trường hợp xâm hại tình dục trẻ em đều sẽ được giám định để củng cố chứng cứ khởi tố vụ án. Tuy nhiên, không đồng nghĩa là tất cả các vật chứng liên quan đến vụ án sẽ được giám định.

Trong trường hợp cơ quan công an không ban hành quyết định trưng cầu giám định, cha mẹ hoặc người giám hộ cần tự mình hoặc liên hệ với luật sư để bày tỏ quan điểm về việc cần thiết giám định. Trong trường hợp cơ quan công an vẫn không ban hành quyết định trưng cầu giám định pháp y, cha mẹ hoặc người giám hộ cần yêu cầu có văn bản giải thích vì sao. Gia đình hoặc

luật sư có thể tiến hành khiếu nại đối với quyết định không trưng cầu giám định trên.

Ngoài ra, cha mẹ hoặc người giám hộ của trẻ có thể nhờ sự giúp đỡ của một số cơ quan, đoàn thể khác để được thực hiện thủ tục giám định, ví dụ: Hội phụ nữ, Hội Bảo vệ trẻ em.

Cha mẹ hoặc người giám hộ của trẻ có quyền đề nghị cơ quan có thẩm quyền tiến hành tố tụng trưng cầu giám định những vấn đề liên quan đến quyền và lợi ích hợp pháp của trẻ.

30. Trong trường hợp không giám định được hay quá thời gian giám định thì có ảnh hưởng như thế nào?

Trong trường hợp không giám định được, hay quá thời gian giám định thì công an sẽ xem xét các chứng cứ khác nhằm chứng minh trẻ có bị xâm hại hay không vì:

- Kết quả giám định không phải chứng cứ duy nhất để chứng minh hành vi xâm hại tình dục trẻ em. Một số hành vi xâm

hại tình dục như: dâm ô, khiêu dâm... sẽ không hoặc rất khó để lại những thương tích “tình dục” trên người trẻ, nên giám định pháp y trong những trường hợp này cũng không phải là chứng cứ mạnh để chứng minh hành vi.

- Ngoài kết quả giám định thì lời khai của người bị hại, lời khai của người làm chứng, các đoạn clip, ghi âm... tùy từng vụ án, những chứng cứ khác vẫn được xem xét và có giá trị chứng minh hành vi xâm hại.

Tóm tắt mục giám định pháp y:

- Gia đình trẻ bị hại cần yêu cầu giám định pháp y. Đây là trách nhiệm của cơ quan chức năng phải làm để bảo vệ trẻ em.
- Chi phí giám định do cơ quan công an có trách nhiệm **tạm ứng** chi trả.
- Kết quả giám định không phải chứng cứ duy nhất để chứng minh hành vi xâm hại tình dục trẻ em. Cơ quan công an có thể sử dụng các chứng cứ khác.

C. BẢO VỆ VÀ CHĂM SÓC TINH THẦN, SỨC KHỎE CỦA TRẺ

Khi phát hiện con mình bị xâm hại, gia đình cần lưu ý rằng việc hỗ trợ tâm lý cho trẻ là việc quan trọng cần làm ngay. Đồng thời, kiểm tra sức khỏe cho trẻ càng sớm càng tốt nhằm phát hiện và điều trị các chấn thương về thể chất.

Khi cần thiết, gia đình hãy tìm đến các chuyên viên tham vấn tâm lý để cả trẻ và cha mẹ được hỗ trợ tâm lý. Nếu được tiếp xúc với một bác sĩ được đào tạo về các vấn đề liên quan đến xâm hại tình dục thì sẽ là lựa chọn tốt nhất cho con.

Sau đây là một số lời khuyên từ chúng tôi về việc bảo vệ, chăm sóc tinh thần của trẻ trong quá trình đưa vụ việc ra ánh sáng và sau đó.

I. Những lưu ý trong quá trình đưa trẻ giám định pháp y và tiếp xúc báo chí

31. Những lưu ý khi cha mẹ và người thân đưa trẻ đi giám định pháp y?

- Trấn an tâm lý cho trẻ, có thể dùng các từ ngữ để giải thích đơn giản cho trẻ về các bước mà giám định viên thực hiện, tránh khiến trẻ hoảng sợ;
- Cần thận với các bước mà cán bộ yêu cầu người thân và trẻ thực hiện.

32. Tiến hành khám sức khỏe cho trẻ như thế nào?

- Việc khám chữa bệnh cho trẻ phải được thực hiện ngay sau khi hoàn tất thủ tục giám định và việc khám sức khỏe thường xuyên định kỳ là điều cần thực hiện.
- Đặc biệt, việc khám phụ khoa/nam khoa cho trẻ sau khi giám định là điều cần thực hiện.

33. Bảo vệ tâm lý trẻ khi tiếp xúc với các cơ quan báo chí thế nào?

- Hạn chế số lần cho trẻ tiếp xúc với các phóng viên, nhằm tránh việc trẻ phải kể lại vụ việc nhiều lần. Điều này rất cần

thiết, đặc biệt khi có phóng viên của nhiều cơ quan báo chí khác nhau đến hẹn gặp nhiều lần.

- Chỉ cho phép phóng viên gặp trẻ khi có người giám hộ và người thân trong gia đình. Dẫn trẻ không trả lời câu hỏi người lạ khi được tiếp cận ở bên ngoài.
- Duyệt trước danh sách câu hỏi của các phóng viên. Chỉ cho phép hỏi các câu tế nhị, hạn chế đi quá sâu vào các chi tiết có thể khiến trẻ ám ảnh khi nhớ đến vụ việc xảy ra.
- Để bảo vệ thông tin của trẻ, không nhắc tên của trẻ trong suốt quá trình trả lời với phóng viên, kể cả khi phóng viên đảm bảo giấu tên nhân vật trong bài viết.

Tóm tắt lưu ý:

- Hạn chế số lần tiếp xúc phóng viên.
- Duyệt trước câu hỏi.
- Không nhắc tên của trẻ khi phỏng vấn.

II. Các biện pháp chăm sóc và trấn an trẻ

34. Tại sao và làm gì để kiểm soát tâm lý của chính cha mẹ và những người thân?

- Trẻ em rất nhạy cảm trước những phản ứng của cha mẹ và dễ hiểu lầm cảm giác phẫn nộ của cha mẹ là lỗi của trẻ. Mặc dù cảm giác phẫn nộ, đau đớn, bàng hoàng trong tình huống này hoàn toàn có thể hiểu được, cha mẹ và người thân của trẻ cần hết sức kiểm soát những cảm xúc này trước mặt trẻ.
- Việc kiểm soát cảm xúc của người lớn cũng giúp hạn chế việc lan truyền thông tin về vụ việc ra hàng xóm, trường lớp, bạn bè của trẻ một cách không cần thiết. Như vậy làm hạn chế những tác động lâu dài lên tâm lý của trẻ khi tương tác với môi trường xung quanh.
- Việc kiểm soát tâm lý giúp quá trình làm việc với các cơ quan chức năng, công an... một cách hiệu quả. Không để cảm xúc làm xáo trộn quá trình làm việc dẫn

đến không nhận được sự hỗ trợ cần thiết của các bên liên quan.

- Cha mẹ và gia đình của trẻ từng bị xâm hại cần để ý, tránh những câu nói và hành vi thể hiện sự xót xa về sự việc đã xảy ra với trẻ, để trẻ không cảm thấy bất kỳ sự phân biệt nào trong cách đối xử (so với anh chị em trong nhà).
- Về lâu dài, cha mẹ của trẻ bị xâm hại cần hết sức tâm lý để duy trì mối quan hệ tin tưởng giữa cha mẹ và trẻ trong quá trình trẻ phát triển. Khi trẻ bắt đầu lớn, cha mẹ có thể dần dần đưa các nội dung định hướng về giáo dục giới tính một cách lành mạnh để trẻ hiểu và có cách nhìn nhận lành mạnh về vấn đề giới tính.

Tóm tắt lưu ý:

- Cha mẹ cần có một không gian riêng để thể hiện cảm xúc phẫn nộ, đau đớn của riêng mình.
- **Không thể hiện sự phẫn nộ, phân biệt đối xử với trẻ.**
- Hạn chế kể lể vụ việc với những người xung quanh.

35. Chăm sóc và trấn an tinh thần trẻ như thế nào?

- Trẻ bị xâm hại có thể có những hành vi biểu hiện như: sợ hãi, không muốn xa cha mẹ (nhất là vào ban đêm), khóc dai, quấy, ngủ mê sảng, khó ngủ, đái dầm, đau bụng, tính hung hăng, trở về hành vi “con nít”... Cha mẹ cần quan sát kỹ các hành vi và hỗ trợ, dỗ dành trẻ.
- Cha mẹ không nên cấm trẻ bộc lộ cảm xúc của mình lúc này, đừng la mắng, đừng mặc kệ trẻ.
- Trấn an trẻ bằng các câu khẳng định tình thương yêu và sự bảo bọc của cha mẹ cho trẻ. Cho trẻ biết cha mẹ luôn ở bên con giúp đỡ và chăm sóc. Cha mẹ, người thân nên nhẹ nhàng dỗ dành:

“Cha/mẹ tin tưởng con”.

“Ba mẹ/Ông bà lúc nào cũng thương yêu con”.

“Ba mẹ sẽ luôn ở bên cạnh con. Có việc gì, con cứ nói với ba mẹ”.

“Đó không phải là lỗi của con. Ba mẹ không có trách con”.

“Cha/mẹ sẽ nói chuyện với người khác để đảm bảo rằng chuyện đó sẽ không bao giờ xảy ra với con nữa”.

- Cách ly trẻ với kẻ tình nghi lạm dụng, sự an toàn cho trẻ cần được quan tâm hàng đầu.
- Tránh cho trẻ tiếp xúc với những cá nhân có ngoại hình tương tự với kẻ xâm hại.
- Cha mẹ dành nhiều thời gian chơi với trẻ và để trẻ chơi cùng cả gia đình. Chia sẻ niềm vui giúp cả cha mẹ và trẻ vượt qua giai đoạn khó khăn này. Ví dụ, cả nhà cùng vẽ tranh, cùng chơi một trò chơi vận động, chơi với búp bê... Cha mẹ vừa chơi, vừa trò chuyện với trẻ sẽ giúp trẻ bộc lộ cảm xúc, cân bằng cảm xúc.
- Cho trẻ xem các chương trình hoạt hình vui nhộn, đi chơi ở những địa danh khác.

- Tùy vào việc trẻ bị xâm hại tại trường học, nơi ở hay nơi công cộng để cha mẹ, người thân xem xét việc thay đổi môi trường mới cho trẻ. Cụ thể, đảm bảo môi trường học tập, sinh sống mới để trẻ không bị gợi lại những hành vi xâm hại trước đây dẫn tới việc ảnh hưởng đến sự phát triển tâm sinh lý.
- Nếu không thể chuyển đổi môi trường, cha mẹ liên hệ với nhà trường, giúp con tiếp tục đi học và ngăn sự chế nhạo từ bạn bè hay ai đó ở trường.

Tóm tắt lưu ý:

- Lắng nghe, dỗ dành và khẳng định tình thương yêu và sự bảo bọc cho trẻ.
- Có nhiều hoạt động vui chơi trong gia đình hoặc đi chơi ở địa danh khác.
- **Xem xét việc thay đổi môi trường sống mới cho trẻ.**

36. Đối với trẻ đã có khả năng nhận biết, các em có thể tự làm gì?

- Các em cần biết rằng nhận sự giúp đỡ là việc bình thường và không có gì đáng xấu hổ. Hãy nhờ người mà các em tin cậy và cần sẵn sàng hợp tác với cha mẹ, thầy cô, bạn bè, các chuyên viên tâm lý... để được giúp đỡ.
- Các em hãy nói với ai đó mà mình tin tưởng về những tổn thương, cảm xúc của mình. Chia khóa cho việc phục hồi thương tổn là sự gần gũi người khác, được trò chuyện với người khác và được ai đó giúp đỡ.
- Hãy bộc lộ cảm xúc nếu các em muốn. Hãy khóc nếu cần. Hãy viết nhật ký hoặc viết thư/email chia sẻ với ai đó.
- Tuy nhiên, các em cần tránh đưa thông tin vụ việc riêng tư của mình lên mạng xã hội. Người tham gia mạng xã hội rộng rãi có thể sẽ không thông cảm và thấu

hiếu như người thân của các em. Việc đưa thông tin lên mạng xã hội có thể sẽ dẫn đến những lời bình luận không hay, làm tổn thương các em hơn.

- Các em hãy tự rèn luyện thân thể bằng cách tập một môn thể thao nào đó, đồng thời tạo điều kiện để bản thân gần gũi hơn ngoài thiên nhiên như đi bộ, chạy bộ, đạp xe...
- Các em cần thư giãn: hãy hít thở sâu, ở riêng một mình nơi tĩnh lặng, thả lỏng toàn thân, nghe nhạc, xem phim (tránh nghe những bản nhạc hay xem những bộ phim buồn hoặc gây căng thẳng).
- Các em cần ăn uống đều đặn để giữ sức khỏe và ăn cũng là một cách để cân bằng tâm lý. Tránh ăn quá ít hay quá nhiều.
- Các em hãy cố gắng ngủ đủ giấc. Thói quen ngủ sớm, dậy sớm sẽ giúp cơ thể hồi phục nhanh hơn.

- Tránh sử dụng các chất kích thích như cà phê, rượu, nước ngọt có ga, thuốc lá. Những chất này chỉ giúp các em thư giãn nhất thời, nhưng sẽ gây ra hậu quả lớn cho sức khỏe sau này, có thể trở thành thói quen không tốt. Nhiều nạn nhân xâm hại tình dục đã bị nghiện khi sử dụng những chất kích thích này.
- Các em hãy cố gắng làm điều gì đó có ý nghĩa cho chính mình mỗi ngày. Ví dụ: đọc một cuốn sách hay, đi thăm ai đó, làm công việc từ thiện, đi chơi với bạn bè, vẽ một bức tranh (dù là vẽ nguệch ngoạc cũng rất tốt cho tâm trạng).

PHỤ LỤC

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

Độc lập – Tự do – Hạnh phúc

..., ngày ... tháng ... năm ...

ĐƠN TỐ CÁO VÀ ĐỀ NGHỊ KHỞI TỐ

Kính gửi: CÔNG AN xã/phường/thị trấn...(01)...

Người tố cáo: (02)

Họ và tên: Năm sinh:

Số CMND/Căn cước công dân:

Hộ khẩu thường trú:

Địa chỉ liên lạc:

Số điện thoại: Email (nếu có)

Người bị tố cáo: (03)

Họ và tên: Năm sinh: (nếu có)

Số CMND/Căn cước công dân: (nếu có)

Hộ khẩu thường trú: (nếu có)

Địa chỉ hiện tại:

Số điện thoại: (nếu có)

**TÔI XIN TRÌNH BÀY SỰ VIỆC TỐ CÁO
NHƯ SAU:**

(04).....

.....

Từ những sự việc trên, tôi cho rằng hành vi của ...

(05)... có dấu hiệu phạm tội...(06)....

Do đó, bằng văn bản này, tôi tố cáo hành vi của ...

(07).... Kính đề nghị quý cơ quan xác minh, xử lý

hành vi của ... (08)... theo quy định của pháp luật.

Tôi cũng yêu cầu cơ quan có thẩm quyền trưng

cầu giám định đối với(09).

Tôi cam đoan những thông tin trên đây là sự thật
và chịu trách nhiệm về việc này.

Kính mong Quý Cơ quan xem xét và giải quyết.

Tôi xin chân thành cảm ơn!

Tài liệu chứng cứ đính kèm: (10)

1.....

2.....

NGƯỜI TỐ CÁO

(Ký và ghi rõ họ tên)

HƯỚNG DẪN GHI ĐƠN TỔ CÁO

Mẫu đơn tố cáo này hướng dẫn chung cho các gia đình có trẻ bị xâm hại tình dục tự thực hiện việc tố cáo khi chưa có sự tham gia, hướng dẫn của luật sư.

(01): Cơ quan công an xã, phường, thị trấn nơi người tố cáo phát hiện sự việc xâm hại trẻ em.

(02): Thông tin cá nhân của người tố cáo;

(03): Thông tin cá nhân của người bị tố cáo;

(04): Trình bày nội dung sự việc. Người tố cáo trình bày cụ thể toàn bộ nội dung, diễn biến của vụ việc xâm hại tình dục. Người bị tố cáo đã có hành vi gì, ở đâu, khi nào,...

(05 và 07 và 08): Tên của người bị tố cáo;

(06): Nêu hành vi mà người bị tố cáo thực hiện như: Hiếp dâm, Hiếp dâm người dưới 16 tuổi, Cường dâm, Dâm ô đối với người dưới 16 tuổi,...

(09): Họ và tên của trẻ em bị xâm hại;

(10): Chứng cứ chứng minh con bị xâm hại như: Tã lót, quần áo, file ghi âm, file ghi hình, hình ảnh... Trường hợp chứng cứ chỉ là *“lời nói của trẻ em nghi bị xâm hại”* thì không cần ghi.

Nếu cần tư vấn tâm lý, bạn có thể liên hệ:

TS. Phạm Thị Thúy

Điện thoại: 0918604397

Email: thuyanh77vn@gmail.com

Giảng viên bộ môn Quản lý
Nhà nước về Xã hội,
Học viện Hành chính Quốc Gia,
cơ sở Thành phố Hồ Chí Minh

Lĩnh vực được đào tạo:
Xã hội học,
Phương pháp sư phạm,
Tâm lý trị liệu.

Tham vấn tâm lý miễn phí
sáng thứ 5 hàng tuần
tại Phòng Tham vấn Tình yêu,
hôn nhân, gia đình,
Nhà văn hóa Phụ nữ,
192 Lý Chính Thắng, Quận 3,
Thành phố Hồ Chí Minh

Website: www.phamthithuy.vn

ISBN: 978-604-335-828-5

Giá: 00.000đ